Текст: **Камелия Илиева** | Снимки: **архив на сдружение „Заедно“**

Празникът на Трифон Зарезан – най-посещаваното българско събитие в Прага

На 17 февруари, Културен дом „Ладви“ в Прага събра над 450 посетители, желаещи да присъстват на юбилейния, петнайсети, весел роден празник на виното и винарите, организиран от сдружение „Заедно“. Пражкият Трифон Зарезан отдавна се е превърнал във фолклорен образ, чийто ден се празнува радостно и буйно, чисто по български, а в него се включват не само нашите сънародници, но и много млади чехи, споделящи своя интерес към родните традиции

Ден преди събитието посетих интернет страницата на сдружение „Заедно“, за да погледна още веднъж предстоящата програма, и попаднах на следния кратък текст, написан от Венера Хованцова: „Ще получиш ли шоколад за Валентин – попита ме моя приятелка. Връхлетяха ме спомени за моето детство в България и празнуването на 14 февруари. Позасмях се – най-вероятно – не! Аз сигурно никога вече няма да мога да възприема тази дата романтично – за мен тя винаги ще си остане празник на любимия православен Свети Трифон, наричан още Трифон Зарезан“. Приятно изненадани от факта, че в средата на зимата може да се почита плодородието на лозята и мисълта за бъдещата реколта, за все повече млади хора нашият празник е предпочитана алтернатива на комерсиализирания и кичозен Свети Валентин.

Но да се върнем обратно в Културния дом... Гостите пристигаха на групи и заемаха местата си, като повечето бързаха да посетят щандовете, отрупани с какви ли не ястия, все традиционно български. Естествено не липсваше и родното вино, чийто празник предстоеше, а организацията на вечерта бе просто перфектна.

Събитието бе уважено от представители на официалните институции, сдруженията „Български културно-просветен клуб“, гр. Прага и гр. Кладно, „Българска беседа“; сред гостите бяха много бизнесмени, хора на изкуството, видях част от състава на ансамбъл „Пирин“ от гр. Бърно,... очевидно не съм в състояние да изброя всички, а още по-малко искам да обидя някого, като пропусна името му.

След встъпителните думи на водещите, които представиха накратко дейността на сдружение „Заедно“, благодариха на спонсорите и, специално, на г-н Якуб Шедрон, директор на Дома на националните малцинства в Прага за дългогодишното сътрудничество и морална подкрепа, програмата откри певчески квинтет Milánosz, който изпълни български народни песни. Градусите на настроението веднага покачи танцов състав „Радост“ с изпълнението на жива музика и сръбски танци. Главна музикална група на вечерта бе Mr. Loco, която постави началото на общите хора с изпълненията на популярна българска и балканска музика. В състава на групата участват изпълнители от два континента – мексиканец, перуанец, колумбиец и чех, а основател е самият Mr. Loco – Filip Flusser, който свири на тамбура и е вокалист на групата. И ако вече сте готови да си кажете – че какво общо има той с България – не бързайте да се подвеждате от името – Филип си е наше момче, майка му е българка, самият

той говори перфектно български и всяко лято посещава Родината и близките си, заедно със своето семейство. Била съм на много събития, организирани от сдружение „Заедно“ и всеки път съм свидетел на бурни аплодисменти, когато на сцената излезе ансамбъл „Българи“. Дали заради емблематичната фигура на младия му ръководител Тодор Ралев или заради професионализма на изпълнителите, които дават всичко от себе си в буйните български танци, а може би заради всичко това заедно, факт е, че и този път те не разочароваха своите почитатели. Тази година за пръв път ансамбълът се представи с две групи, всяка от които със свой репертоар.

Най-после настана и дългоочакваният момент – избор на тазгодишния цар Трифон! Водещ на традиционната церемония бе Тодор Ралев, който покани на сцената всички присъстващи бивши носители на титлата. За короната тази година заявиха претенции 14 кандидати, сред които не само българи и чехи, но и мъже от други националности, поради което се наложи водещият да говори и на английски, за да бъде сигурен, че всички разбират за какво става въпрос. Първото препятствие – разпознаване на бяло и червено вино със завързани очи – очевидно не затрудни претендентите, защото в края на първия тур отпадна само един кандидат. Последва зарязване на лозови пръчки и увиване на венец за главата. Младите мъже демонстрираха сръчност и координация чрез хитро подготвено ново препятствие, а после дойде ред на дамите, които трябваше на дадат на избрания от тях кандидат своето парченце лозова пръчка. Е, и аз си избрах един млад български левент, живеещ във Виена, обаче в последния кръг на надпреварата се оказа, че нашите момчета се откроява с хубост, но бяха позанемарили физическата подготовка, така че при най-мъжкото изпитание – дърпане на въже, чешкият претендент ги отнесе в буквалния смисъл на думата! И така – титлата „Цар Трифон“ 2017 г. заслужено спечели чешкият младеж Иржи, който обеща да се грижи добре за короната до следващата година, а водещият не пропусна да му припомни, че според българските традиции царят трябва да се напие тази вечер, за да е богата реколтата.

С много настроение заредиха публиката момичетата и момчетата от ансамбъл „Пендари“, Виена. Макар че съставът е създаден едва през 2013 г., танцьорите играха с много обич и ентусиазъм, а композициите им бяха интересни и оригинални.

Програмата завърши с изпълненията на Mr. Loco, а общото хоро като че ли нямаше край, свързвайки хора от различни поколения, размивайки дистанцията между националностите чрез обичта към българските традиции, живи в сърцето на Прага. ◆

Цвета Камбоурова и Владимир Кочи – водещи на програмата

Зарязване на лозовите пръчки

Титлата „Цар Трифон 2017“ заслужено спечели Иржи

Ансамбъл „Пендари“ от Виена